USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **T. H. P.,** zastoupena Mgr. Miroslavem Kučerkou, advokátem se sídlem Národní 416/37, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2022, čj. OAM-871/ZA-ZA11-HA15-2021, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2022, čj. 45 Az 1/2022-17,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jakožto zjevně nedůvodnou, neboť se opírala pouze o ekonomické důvody. Z její výpovědi ze dne 21. 10. 2021 vyplynulo, že do České republiky přicestovala v roce 2008 za účelem zaměstnání, povolení k pobytu zde měla do roku 2012, kdy jí nebylo prodlouženo. Na legalizaci pobytu na území ČR (spojenou s návratem do země původu a vyřízení dokladů) nemá finanční prostředky.

[2] Rozhodnutí žalovaného žalobkyně napadla u Krajského soudu v Praze. V žalobě uvedla, že o mezinárodní ochranu nežádá pouze z ekonomických důvodů, nýbrž je obětí obchodování s lidmi. Zaplatila mafiánským převaděčům, kteří ji poslali do Evropy za prací a jimž musela měsíčně přispívat ze svých výdělků. Žalobkyně velmi dobře zná jejich nelegální podnikání a působení zkorumpovaných příslušníků vietnamského konzulárního úřadu. Tito lidé by ji při návratu do země původu mohli nechat zabít, proto jí hrozí riziko smrti anebo nelidského trestu či ponižování. Žalobkyně tyto skutečnosti neuvedla ve správním řízení, neboť je chtěla sdělit až soudu, jehož rozhodnutí důvěřuje.

[3] Krajský soud žalobu shora uvedeným rozsudkem zamítl. Žalobkyně totiž uvedla v žalobě zcela nové skutečnosti, aniž by pro takový postup byly dány důvody. Žalovanému sdělila pouze ekonomické důvody, proto mu nelze vytýkat, že posoudil azylovou žádost jako zjevně nedůvodnou. V řízení před soudem je možno uplatnit nové skutečnosti, avšak zásadně pouze takové, které nebylo možno (např. kvůli změně situace v zemi původu) ve správním řízení uvést. Judikatura Ústavního soudu sice připouští, aby se správní soudy v azylových případech zabývaly nově uplatněnými skutečnostmi, které bylo možno uplatnit již ve správním řízení, pakliže tyto skutečnosti cizinec dříve nesdělil z určitých ospravedlnitelných důvodů. Tak tomu však v projednávané věci není, přičemž podle krajského soudu jsou žalobní tvrzení žalobkyně (s přihlédnutím k době, kdy o mezinárodní ochranu požádala) zcela nevěrohodná. Žalovaný jí poskytl dostatečný prostor ke sdělení všech rozhodných skutečností, žádné objektivní okolnosti jí v tomto nebránily.

[4] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížností, v níž opakuje žalobní tvrzení o možné hrozbě v zemi původu. Zaměstnanci vietnamského konzulárního úřadu v ČR mají vazby na převaděče a mafii a mohli by se ze strany žalobkyně obávat udání, proto by ji mohli v případě návratu do země původu vydírat či ji jinak ohrožovat. Jelikož by výhružky těchto osob (které stěžovatelka „*ze strachu*“ nejmenovala) mohly být pravdivé, je její žádost o udělení mezinárodní ochrany důvodná a oprávněná. Žalovaný i krajský soud stěžovatelce znemožnili uplatňovat svá práva a hájit své zájmy, neboť nezjistili skutkový stav tak, aby z něj vyvodili správné závěry. Navíc se soustředili pouze na některá tvrzení stěžovatelky a jiná zcela vypustili.

[5] Žalovaný považuje příběh popsaný stěžovatelkou za nevěrohodný a účelový. Výše popsané skutečnosti neuvedla v průběhu správního řízení, tedy se jimi žalovaný nemohl zabývat a zhodnotit je. Stěžovatelka popisuje pouhé domněnky, které nemají s jejím „azylovým příběhem“ žádnou spojitost, proto je nelze považovat za relevantní. Jediným skutečným důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je totiž snaha žalobkyně legalizovat svůj pobyt na území ČR.

[6] Nejvyšší správní soud předesílá, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Aby tedy byla přípustná, musí stěžovatel reagovat na rozhodnutí krajského soudu a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě jeho závěry. Nepostačuje proto, je-li kasační stížnost pouhým opakováním žalobních námitek. V takovém případě je nutným důsledkem její odmítnutí (viz usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, čj. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS). V kontextu toho je daná kasační stížnost na samotné hranici přípustnosti, neboť převážně jen opakuje již vypořádané žalobní námitky. Krajský soud zcela jasně ve věci vyložil, že stěžovatelka měla prostor skutečnosti uvedené v žalobě sdělit již žalovanému v průběhu správního řízení, avšak neučinila tak, přičemž podrobně rozvedl, proč není namístě se těmito otázkami zabývat v řízení o žalobě. Na to stěžovatelka v kasační stížnosti nijak nereaguje. Nijak tedy nereflektuje rozhodné důvody, o něž se rozsudek krajského soudu v tomto ohledu opírá (tedy mimo jiné že nebylo na žalovaném, aby dané skutečnosti zjišťoval z úřední povinnosti sám, pokud mu je stěžovatelka nesdělila, a že ve věci krajský soud neshledal důvody, které by ospravedlňovaly ponechání těchto nových, nevěrohodných skutečností až do řízení o žalobě). Jelikož stěžovatelka nijak nerozporuje závěry krajského soudu ohledně možné

újmy, která jí při návratu do země původu může hrozit, nelze takto zopakovanou námitku (a s ní související tvrzení) považovat za přípustnou.

[7] Ve zbylém rozsahu přistoupil Nejvyšší správní soud ke zkoumání přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Zabýval se tedy tím, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (azylu) lze pro stručnost odkázat na usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39 (č. 933/2006 Sb. NSS).

[8] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[9] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že se žalovaný a krajský soud vypořádali pouze s některými jejími tvrzeními. Otázkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů i správních orgánů se již Nejvyšší správní soud zabýval opakovaně, lze tedy odkázat na závěry vyslovené např. v rozsudcích ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, anebo čj. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, dále ze dne 31. 1. 2008, čj. 4 Azs 94/2007-107, anebo ze dne 21. 8. 2008, čj. 7 As 28/2008-76. V kontextu závěrů plynoucích z výše uvedené judikatury Nejvyšší správní soud neshledal taková pochybení, která by přijatelnost kasační stížnosti v tomto směru založila.

[10] Dále stěžovatelka uvádí, že žalovaný a krajský soud nedostatečně zjistili skutkový stav. Podle ustálené judikatury (viz rozsudek NSS ze dne 13. 4. 2004, čj. 3 Azs 18/2004-37, č. 312/2004 Sb. NSS) platí, že *„pokud stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí pouze námitky obecného charakteru, aniž upřesňuje, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, je takové tvrzení bez uvedení konkrétních skutečností nedůvodné. Nejvyšší správní soud vychází z premisy ‚nechť si každý střeží svá práva'; proto nemůže stěžovatelka v kasační stížnosti úspěšně namítat, že správní orgán či soud v předcházejícím řízení nezjistily důsledně skutečný stav věcí, pokud sama neuvádí skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí.“* Zároveň lze připomenout, že je na žadateli o udělení mezinárodní ochrany, aby ve správním řízení uvedl vše, čím svou žádost zdůvodňuje (k tomu srov. např. rozsudky NSS ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 24/2003-42, anebo ze dne 7. 12. 2005, čj. 4 Azs 151/2005-86), přičemž v opačném případě nelze žalovanému vytýkat nedostatečné zjištění skutkového stavu (srov. usnesení NSS ze dne 10. 12. 2020, čj. 7 Azs 250/2020-33). Stěžovatelka ostatně ani v kasační stížnosti neuvedla, z jakých ospravedlnitelných důvodů (k tomu srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16) nemohla žalovanému sdělit skutečnosti později uvedené v žalobě. Jelikož tedy konkrétně neuvedla, v jakém ohledu nezjistili žalovaný nebo krajský soud skutkový stav dostatečně, nemohou takto koncipované kasační námitky přijatelnost kasační stížnosti zakládat.

[11] Nejvyšší správní soud tedy na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl.

[12] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. bod 53 usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, a bod 18 usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28). Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti

úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. června 2022

Milan Podhrázký
předseda senátu